

Hørings svar 27.06.17

Som pårørende til transperson, og desuden speciallæge i almen medicin, har jeg følgende bemærkninger til udkast til 'Vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold og kønsmodificerende behandling' (sagsnr. 4-1010-127/5):

Det er positivt at man nu inddrager hele spektret af kønsidentitet, således at non-binære også kan behandles.

Imidlertid er det et problem at både vurdering af indikation, og selve behandlingen, under et udnævnes til at være vanskelig og kompliceret, og dermed kræver et højt specialiseret team af behandlere. Efter min opfattelse kan det ikke være vanskeligt at vurdere tilstanden, når denne vurdering reelt udelukkende beror på personens egen oplevelse og ønsker. Eneste differentialdiagnose jeg kan komme i tanker om må være en psykotisk vrangforestilling, hvilket enhver læge er i stand til at identificere.

I teksten er der ikke gjort rede for hvilke kriterier den lægefaglige vurdering bør hvile på, kun nævnes (s.4) "... en konkret faglig vurdering, under hensyntagen til bl.a. en vurdering af den enkeltes behandlingsbehov (indikation) ...", og (s.6) "...lægefaglige indikationer som f.eks. tilstedeværelsen og graden af kønsligt ubehag...".

Når det er sagt, så skal der selvfølgelig være mulighed for specialiseret sundhedsfaglig rådgivning hvis personen er i tvivl, og også for vurdering af evt. kontraindikationer.

Jeg synes det eksplicit skal fremgå af vejledningen at en person der oplever kønsligt ubehag (som defineret i indledningen), har krav på sundhedsfaglig hjælp til behandling af tilstanden efter informeret samtykke, herunder selvfølgelig grundig information om behandlingen og konsekvenser heraf som nævnt i teksten.

Hvis vurdering af indikation er forbeholdt et højt kvalificeret team, opnår man den negative konsekvens der ses i dag hvor personer der er fuldt afklarede om deres kønsidentitet gennemgår psykiatrisk udredning der opleves som irrelevant og stødende. Eftersom der ikke er andre steder man kan gå hen, sker det at nogle siger hvad de mener teamet gerne vil høre, andre griber til selvmedicinering.

Jeg mener således at vurdering af indikation for behandling burde kunne ske via egen læge, samtidig med en foreløbig vurdering af eventuelle kontraindikationer. Egen læge kan så henvise til specialister der kan inddrages i tvivlstilfælde, og til at varetage selve behandlingen. Herunder skal det være muligt at blive henvist til psykolog uden at skulle betale selv.

Jeg mener også det skal siges eksplicit i vejledningen, at personer der selvmedicinerer skal behandles ud fra skadesreducerende principper, f.eks. således at egen læge må bistå med blodprøver.

Såfremt Sundhedsstyrelsen fastholder at behandlingsindikationen kun kan vurderes af et højt specialiseret team, er det nødvendigt at det af vejledningen fremgår tydeligt hvilke faglige kriterier der skal opfyldes udover personens egen vurdering af kønsligt ubehag.

Birgit Winge Sloth